Sinkó István

Jelen idő időn kívül

Várady Róbert képeihez

GALÉRIA - LXI. évfolyam, 47. szám, 2017. november 24.

Várady Róbert metafizikus festőként most a valóságról elmélkedik, realisztikus, ám nem realista, álomszerű, ám nem szürreális képekben. Magányos alakok haladnak nem létező, soha el nem érhető célok felé, hajléktalanok ülnek üres térben, az ürességben. Ruhájuk, arcuk mai, ám ők maguk időn s téren kívüliek. Hideg, szenvtelen a környezet, s maguk az alakok is szenvtelen pontossággal ábrázoltatnak. Két alak ül egymás mellett, talán szegények, talán nincsenek is. Másik három, jól öltözött személy mobilozik. Mintha csak a *Mátrix* egy jelenetét látnánk. Itt vannak vagy az *Eredet* egyik filmrészletében? Ők azok? Kik ők? Megfejthetetlen.

Várady úgy teremt metafizikai légkört alakjainak, hogy közben egy pillanatra sem „festi át” a valóságot. Csak hozzáad vagy elvesz. Színeket ad hozzá, teret vesz el. Alakjainak karaktere akár egy androidé, miközben nyúzott, megfáradt vagy kisimult, jól ápolt arcok. Nem e világiak.

Van-e közünk hozzájuk? Mit mondanak nekünk, mit mond róluk Várady? Észreveszi a köztünk járó időn kívüliséget. Amikor elfelejtkezünk arról, hogy mi magunk is láthatóak vagyunk, pedig akik körülvesznek, azok számunkra észrevétlenek. „Azt látni, amit mindenki láthatna, de senki se lát.” (Paul Valéry). Várady talán ezzel próbálkozik, ezt üzeni képeivel nekünk.